

Pozdravljeni osmošolci.

Preglejte učno snov in jo prepisite v zvezek. Ne je kopirati!!

Preglejte vprašanja in v DZ najdete odgovore (Zanimivost). Skupaj jih bomo pregledali. Delovni list Elektronska ovojnica lahko kopirate in ga PRILEPITE v zvezek.

Naredili bomo nekaj nalog v DZ.

Jutri se vidimo na Zoom, da vam vso učno snov razložim. Udeležba je obvezna, saj boste le tako lažje delali naprej. Vidimo se ob 11.15

Pregledali bomo tudi domačo nalogo od prejšnjega tedna, ki je bila v DZ na str.44-45.

Vse dobro in se vidimo – na daleč :D

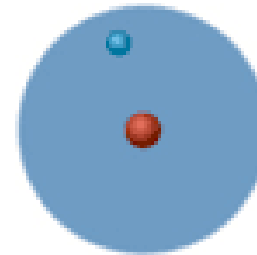
IZOTOPI

The background of the slide is a light blue gradient that transitions from a pale, almost white blue at the top to a deeper, more saturated blue at the bottom. Scattered across this gradient are numerous water droplets of various sizes and shapes. Some are large and prominent, while others are small and delicate. Each droplet is rendered with a soft, realistic effect, showing highlights and shadows that give them a three-dimensional appearance. The droplets are more densely clustered in the upper and lower corners, leaving the central area relatively clear, which emphasizes the text.

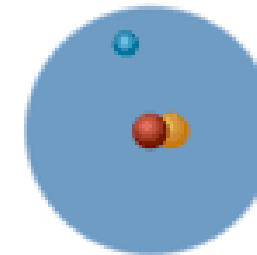
1. IZOTOPI so atomi istega elementa, ki imajo enako število protonov v jedru, vendar se razlikujejo po **ŠTEVILU NEVTRONOV**.

2. Izotopi imajo enako vrstno število, razlikujejo pa se po masnem številu. Beseda izvira iz grškega jezika in sicer isos (enak) in topos (prostor, mesto).

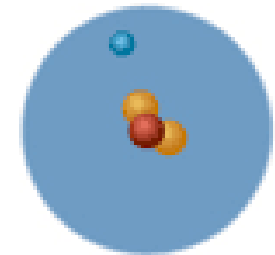
3. IZOTOPI VODIKA

vodik

devterij

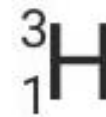
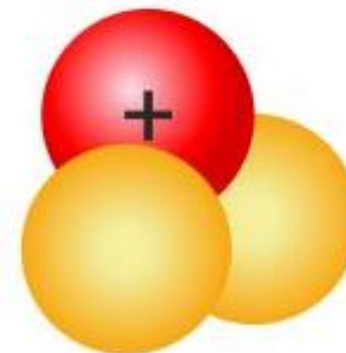
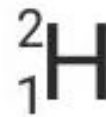

tricij

DEVTERIJ – TEŽKI
VODIK

TRITIJ

LAHKI VODIK

Lahkega vodika je v naravi 99,9%, devterija manj kot 0,1%, tritij pa je le v neznatnih količinah.

4. RADIOAKTIVNI IZOTOPI

- Sile, ki držijo p^+ in n^0 v jedru, so precej močnejše kot sile med p^+ in e^- v atomu.
- Zaradi večjega števila nevtronov so jedra nekaterih izotopov nestabilna, zato sama od sebe razpadejo v stabilnejša jedra → **RADIOAKTIVNI RAZPAD**
- Izotopi z nestabilnimi jedri imenujemo **RADIOAKTIVNI IZOTOPI**
- Pri razpadu izotopov prihaja do **IONIZIRAJOČEGA SEVANJA**, ko nastanejo novi delci ali pa **ELEKTROMAGNETNO VALOVANJE**.

- V velikih odmerkih je radioaktivno sevanje zelo nevarno (smrtno). Povzroča opekline, neplodnost, raka.
- Radioaktivne izotope uporabljajo: znanstvene raziskave, industriji, določanje starosti lesa (ogljik-14), kamnin in arheoloških najdb, sterilizacija medicinskih pripomočkov, javljalnikov požara (detektor dima – americij-241),...

▪ **Preberi besedilo na strani 49 in odgovori na vprašanje:
Zakaj uporabljamo ogljik-14 za določanje starosti arheoloških najdb?**

Kako določajo znanstveniki starost kamnin?

ZANIMIVOSTI

Preberi besedilo v DZ str.50

1. Za kaj so jedra atomov stabilna?
2. Kaj se zgodi z atomom, če se v njegovo jedro vrinejo dodatni nevtroni?
3. Kje poteka cepitev jeder in kaj nastaja pri tem?
4. Pri cepitvi jeder (verižne reakcije) nastaja energija v obliki toplote. Kaj se zgodi, če reakcija uide izpod nadzora?